

Jamhuuriyadda Somaliland

Wasaaradda Isgaadhsiinta iyo Tignoolajiyadda

**Xeer-nidaamiyaha Diiwaangelinta
SIM-Card-ka Macmiilka**

Xeer-nidaamiye Lr.01/2020.

-ARAAR

Wasiirka Wasaaradda Isgaadhsiinta iyo Tiknoolajiyadda JSL

- Markaan Arkay:** Qodobka 3aad faqradihiisa 3aad, 10aad iyo 12aad ee Xeerka Boosaha iyo Isgaashsiinta Jamhuuriyadda Somaliland Xeer Lr, 51/2020;
- Markaan Arkay:** Kobaca iyo hormarka baaxadda leh ee Isgaadhsiinta casriga ah oo ay hormood u yihiin Shirkaddaha Isgaadhsiinta dalku;
- Markaan Arkay:** Waajibaadka wasaaraddu qaranka u hayso masuulkana uga tahay oo ah mid balaadhan una baahan in loo fuliyo si haboon;
- Markaan Tixgaliyay:** Muhiimadda ay leedahay diiwaangelinta xogta macmiilka shirkadaha isgaadhsiinta;
- Markaan Tixgaliyay:** Baahida loo qabo in la helo xeer-nidaamiye si haboon oo tifatiran u faahfaahiya qaabka diiwaangelinta SIM-Card-ka macmiilka;
- Sidaa Daraaddeed;** Waxaan halkan ku soo saaray Xeer-Nidaamiyaha Diiwaangelinta SIM-Card-ka Macmiilka, Xeer Lr. 01/2020 oo ka kooban qodobadan soo socda;

Dr. CabdiWali Sh. Cabdillaahi Suufi Jibriil

Wasiirka Wasaaradda Isgaadhsiinta & Teknoolajiyadda

Tusmo

CUTUBKA 1AAD:

QODOBO GUUD

Qodobka 1aad	Magaca Xeer-Nidaamiyaha	4
Qodobka 2aad	Erey Bixin	4
Qodobka 3aad	Xadka Dabaqaadda Xeer- Nidaamiyaha	5
Qodobka 4aad	Ujeedooyinka Xeer-Nidaamiyaha	5

CUTUBKA 2AAD:

DIWAANGELINTA SIM-CARD-KA

Qodobka 5aad	Awoodda Diiwaangelinta	6
Qodobka 6aad	Waajibaadka Diiwaangeliyaha SIM-Card-ka	6
Qodobka 7aad	Nidaamka Diiwaangelinta SIM-Card-ka	6
Qodobka 8aad	Qaardashada SIM-Card ee Ilmaha Yar	8
Qodobka 9aad	Hubinta Caddaymaha Macmiilka	9
Qodobka 10aad	Tirada SIM-Card ee la Oggol-yahay	9
Qodobka 11aad	Mamnuucidda Wakiilashada Is-Diiwaangelinta	9

CUTUBKA 3AAD:

WAREEJINTA, HAKINTA IYO JOOJINTA SIM-CARD-KA

Qodobka 12aad	Wareejinta SIM-Card-ka	9
Qodobka 13aad	Hakinta Adeegsiga SIM-Card-ka	10
Qodobka 14aad	Joojinta SIM-Card-ka	10
Qodobka 15aad	Gudbinta Macluumaadka & Gelidda Goobaha Ruqsadlaha	11
Qodobka 16aad	Ilaalinta Xogta	11
Qodobka 17aad	Hubinta Sugnaanshiyaha Xogta	12

CUTUBKA 4AAD:

GABAGABO

Qodobka 18aad	Ganaaxa	12
Qodobka 19aad	Kaabista iyo Wax-ka-Beddelka Xeer-Nidaamiyahan	12

CUTUBKA 1AAD

QODOBO GUUD

Qodobka 1aad

Magaca Xeer-nidaamiyahan

Xeer-nidaamiyahan waxaa loogu yeedhayaa Xeer-nidaamiyaha Diiwaangelinta SIM-Card-ka Macmiilka Xeer Nidaamiye Lr.01/2020.

Qodobka 2aad

Erey Bixin

Xeer-nidaamiyahan dhexdiisa erayadan soo socda waxa loola jeedaa:

- 1) **Adeeg Isgaadhsiineed:** Waxa loo la jeedaa adeeg kasta oo loo fidiyo macaamiisha iyada oo la adeegsanayo shebekadaha isgaadhsiinta.
- 2) **Dhaqdhaqaaqa Isgaadhsiinta (Telecom Traffic):** Waxa loola jeedaa xaddiga adeegyada isgaadhsiineed ee ka dhex dhaca shebekadaha isgaadhsiinta ee kala duwan.
- 3) **Isgaadhsiin:** Waxa loola jeedaa, lalin, diris, ama helis calaamad, biliig, xog, qoraal, maqal iyo muuqaal ah oo dhex mara shebekadaha.
- 4) **La Socod “Monitoring”:** Waxa loo la jeedaa kormeerka dhaqdhaqaaqa isgaadhsiinta si loo hirgaliyo ujeedooyinka xeer-nidaamiyahan.
- 5) **Marin “Gateway”:** Waxaa loo la jeedaa habka is-waydaarsiga xogta isgaadhsiinta la diro am la helo iyada oo lala soconayo dhaqaaqyada isgaadhsiinta.
- 6) **Ruqsadle:** Waxa loo la jeeda shirkad la siiyay ogolaansho ay ku bixin karto adeeg isgaadhsiineed si waafaqsan Xeerka Boosaha iyo Isgaadhsiinta Somaliland.
- 7) **SIM (Subscriber Identity Module):** Waxa loola jeedaa kaadh loo adeegsado aaladaha isgaadhsiinta si loogu aqoonsado macmiilka laguna helo adeegyada isgaadhsiinta ee ay ruqsadleyaashu bixiyaan.
- 8) **Shebakad Isgaadhsiin:** Waxa loo la jeedaa habka loo gudbiyo ama la isku waydaarsado xogaha isgaadhsiinta ee kala duwan.
- 9) **Shirkad Isgaadhsiin:** Waxa loo la jeeda shirkad ganacsi oo la siiyay ruqsad u ogolanaysa in ay bulshada u fidiso adeeg isgaadhsiineed.

- 10) **Wasaarad:** Waxaa loola jeedaa Wasaaradda Isgaadhsiinta iyo Teknoolajiyadda Somaliland.
- 11) **Wicitaanada Caalamiga ah (International Calls):** Waxa loo la jeedaa, Dhamaan dhaqdhaqaaqyada isgaadhsiineed ee soo galaya ama ka baxaya dalka kuna suurto galay xidhiidh ganacsi oo ka dhaxeeya shirkadaha dalka iyo kuwa caalamiga ah.
- 12) **Xeer:** Waxaa loola jeedaa Xeerka Boosaha iyo Isgaadhsiinta Somaliland Xeer Lr. 51/2020.
- 13) **Xog "Data":** Waxa loola jeedaa caddaymaha, qoraalada iyo tilmaamaha uu sameeyo nidaam isgaadhsiineed.
- 14) **Diiwaan-geliye:** waxa loola jeedaa ruqsadle isgaadhsiineed ee bixiya SIM-Card-ka macmiilka.

Qodobka 3aad

Xadka Dabaqaadda Xeer-nidaamiyaha

Xeer-nidaamiyahan waxa lagu fulinayaa ruqsadlaha bixiya adeegyo isgaadhsiineed iyada oo la tixraacayo Xeerka Boosaha iyo Isgaadhsiinta Somaliland Xeer Lr.50/2020.

Qodobka 4aad

Ujeedooyinka Xeer-nidaamiyaha

Ujeedooyinka xeer-nidaamiyahan waxa ka mid ah:

- 1) In lagu nidaamiyo hannaanka diiwaangelinta SIM-Cardka macaamiisha telefoonada isgaadhsiinta dalka.
- 2) In lagu nidaamiyo masuuliyadaha la xidhiidha diiwaangelinta SIM-Cardka ee shirkadaha isgaadhsiinta iyo wakiiladooda.
- 3) In lagu nidaamiyo habka ilaalinta xogaha macaamiisha iyo habka wada shaqaynta iyo isu gudbinta xogaha ee wasaaradda iyo shirkadaha isgaadhsiinta.

CUTUBKA 2AAD

DIIWAANGELINTA SIM-CARD-KA

Qodobka 5aad

Awoodda Diiwaangelinta

- 1) SIM-Card-ka telefoonada ee macaamiisha adeegyada isgaadhsiinta waxa diiwaangelin kara oo kaliya Ruqsadle isgaadhsiineed ama Wakiil heshiis la galay ruqsadle isgaadhsiineed.
- 2) Waxa reebban in cid kale diiwaan-geliso SIM-Card.

Qodobka 6aad

Waajibaadka Diiwaangaliyaha SIM-Cardka Macmiilka

Diiwaangaliyaha SIM-Cardka macmiilka waxa ku waajiba;

- 1) In uu diiwaangeliyo SIM-Cardka macmiilka isagoo u raacaya sida ku xusan xeer-nidaamiyahan.
- 2) In uu ku diiwaangeliyo qaab elektarooni ah macluumaadka macmiilka SIM-Cardka.
- 3) In uu xafido macluumaadka macaamiisha SIM-Cardka, isla markaana abuuro diiwaan guud (database) oo lagu kaydiyo macluumaadkaasi.
- 4) In uu tirakoob ku hayo dhamaan SIM-Card-yada la iibiyay oo diiwaangashan.
- 5) In uu hubiyo in qofka la diiwaangelinayaa joogo goobta diiwaangelinta.

Qodobka 7aad

Nidaamka Diiwaangelinta SIM-Cardka

- 1) Haddii uu macmiilku yahay shakhsi caadi ah oo lagu diiwaangelinayo magiciisa, waxa uu shirkadda isgaadhsiinta u soo gudbinayaa macluumaadkan hoos ku xusan si loogu diiwaangaliyo SIM-Card-ka;
  - a. Magiciisa/ Magaceeda oo affaran.
  - b. Da'adiisa.

- c. Nuqulka aqoonsiga dhalashada, kaadhka codaynta doorashada, liisanka gaadiidka ama baasaboort.
  - d. Sawir (kur ah).
  - e. Cinwaanka goobta uu deggan yahay.
- 2) Haddii uu macmiilku yahay shirkad/ hay'ad leh sakhsiyad qaanuuni ah (juristic/ legal personality) oo lagu diiwaangalinayo magaceeda SIM-Card-ka, waxa uu shirkadda isgaadhsiinta u soo gudbinayaa macluumaadkan;
- a. Magaca mareeyaha ama guddoomiyaha shirkadda / hay'adda oo affaran.
  - b. Nuqulka aqoonsiga dhalashada iyo sawir (kur ah) ee maareeyaha ama guddoomiyaha shirkadda / hay'adda.
  - c. Liisan ganacsi ama shahaadada diiwaangelinta shirkadda/ hay'adda.
  - d. Magaca iyo lambarka hay'adda ee lagu diiwaangalinayo SIM-Card-ka.
  - e. Cinwaanka xafiiska guud ee shirkadda / hay'adda.
- 3) Haddii uu macmiilku yahay shakhsi ajaanib ah, waxa uu shirkadda isgaadhsiinta u soo gudbinayaa macluumaadkan;
- a. Magaciisa / Magaceeda oo affaran.
  - b. Da'adiisa.
  - c. Nuqulka baasaboorkiisa oo leh dal-ku-gal sax ah, haddii uu yahay boqasho gaaban.
  - d. Nuqulka baasaboorkiisa oo leh dal-ku-gal sax ah, iyo warqadda degganaanshaha haddii uu joogayo wakhti dheer.
  - e. Sawir (kur ah).
  - f. Cinwaanka uu deggan yahay.
  - g. Cinwaanka telefoonka qofka ugu dhaw ee laga heli karo.
- 4) Haddii uu macmiilku yahay shakhsi qaxoontinimo ama magal-galyo doon dalka ku jooga, waxa uu shirkadda isgaadhsiinta u soo gudbinayaa macluumaadkan;
- a. Magaciisa / Magaceeda oo affaran.
  - b. Da'adiisa.
  - c. Nuqulka aqoonsiga ogolaanshaha qaxoontinimada oo sax ah.

- d. Sawir (kur ah).
  - e. Cinwaanka uu deggan yahay.
  - f. Cinwaanka telefoonka qofka ugu dhaw ee laga heli karo.
- 5) Haddii wax is-beddel ah ku yimaaddaan macluumaadka ku xusan faqradda sare ee qodobkan, waxa ku waajiba macmiilka inuu muddo soddon maalmood gudahood ah ku wargeliyo ruqsadlaha ama diiwaangaliyaha.
- 6) Ruqsadluhu waa inuu muddo toddoba maalmood gudahood ah wax ka-beddel ku sameeyaa macluumaadka macmiilka marka ay soo gaadho.

Qodobka 8aad

Qaadashada SIM-Card ee ilmaha Yar

- 1) Haddii macmiilku yahay ilmo yar oo da'diisu ka yar tahay 18 Jir, waxa loo baahan yahay inuu waalidkii ama qof ka masuul ahi la socdaa marka uu qaadanayo SIM-Card cusub.
- 2) Waalidka ama masuulka ilmaha yar ee qaadanaya SIM-Card-ka waxa laga buuxinayaa macluumaadka ku xusan qodobka 7aad faqraddiisa 1aad ee xeer-nidaamiyahan. Waxaana lagu qorayaa SIM-Card-ka magaca waalidka ama masuulka inta uu ilmaha yari ka gaadhayo da'da qaangaadhka.
- 3) Diiwaangeliyuhu waa inuu diiwaangaliyaa magaca iyo wakhtiga dhalashada ilmaha yar ee qaadanaya SIM-Card-ka, si ay u ogaysiiso marka uu gaadho 18 jir.
- 4) Ilmaha yar ee qaata SIM-Card marka uu gaadho 18 jir waa in uu ku diiwaangaliyaa SIM-Card-ka magaciisa muddo saddex bilood gudahood ah si waafaqsan qodobka 7aad faqraddiisa 1aad ee xeer-nidaamiyahan.
- 5) Qofka muddada ku xusan faqradda 4aad ku diiwaangalin waaya, shirkadda isgaadhsiintu way ka hakinaysaa adeegyada uu ka helo SIM-Card-ka.

Qodobka 9aad

Hubinta caddaymaha Macmiilka

- 1) Diiwaangaliyuhu waa inuu hubiyaa dhammaan macluumaadka looga baahan yahay macmiilka ee ku xusan qodobka 7aad ee xeer-nidaamiyahan wakhtiga diiwaangalinta.
- 2) Diiwaangaliyuhu waa inuu ka codsadaa macmiilka waraaqaha assalka ah ee ku xusan qodobka 7aad ee xeer-nidaamiyahan.

Qodobka 10aad

Tirada SIM-Card ee la Oggol-yahay

1. Macmiil-ku waxa uu magaciisa ku diiwaan-gashan karaa kaliya shan SIM-Card.
2. Qofka aan qaangaadhin waxa loo oggol yahay kaliya hal SIM-Card.
3. Ruqsadluhu waa in uu hubiyaa tirada SIM-Card-ka ee macmiil-kasta u diiwaangashan.

Qodobka 11aad

Mamnuucidda Wakiilashada is-diiwaangelinta

Qofna uma wakiilan karo qof kale inuu u diiwaangaliyo SIM-Card cusub ama mid hore.

CUTUBKA 3AAD

WAREEJINTA, HAKINTA IYO JOOJINTA SIM-CARD-KA

Qodobka 12aad

Wareejinta SIM-Card-ka

- 1) Qof kasta oo leh SIM-Card ku diiwaangashan magaciisa, waxa uu ku wareejin karaa lahaanshaha iyo adeegsiga SIM-Card-kaasi qof kale.
- 2) Qofka wareejinaya SIM-Card, waxa ku waajiba inuu qoro nootaayo sharci ah, isaga oo caddaynaya inuu hakinayo adeegsiga SIM-Card-ka, kuna wareejinayo lahaanshaha macluumaadka iyo adeegyada la xidhiidha qof kale laga bilaabo taariikhdaa.

- 3) Diiwaangeliyuhu waa inuu diiwaangaliyaa qofka adeegsan doona xogta SIM-Card-ka la wareejiyay iyada oo la raacayo tallaabooyinka ku xusan Qodobka 7aad faqraddiisa 1aad ee xeer-nidaamiyahan.

Qodobka 13aad

Hakinta Adeegsiga SIM-Card-ka

1. Ruqsadluhu waa in uu si dhakhso ah ku wargaliyaa dhamaan macaamiishiisa in la diiwaangalinayo SIM-Card-kasta, marka uu xeernidaamiyahani soo baxo.
2. Ruqsadluhu waa inuu hubiyaa in dhamaan macmiisha ay gaadhay farriinta is-diiwaangelintu.
3. Ruqsadluhu waa inuu hakiyaa SIM-Card kasta oo aan diiwaangashanayn lix bilood ka dib marka uu xeer-nidaamiyahani soo baxo.
4. Wasaaraddu waxa ay sidoo kale wacyi-gelin ku baahinaysaa:
  - a. Wargaysyada sida maalinlaha ah uga soo baxa dalka.
  - b. Muuq-baahiyeyaasha iyo Aaladaha kale ee casriga ah.
5. Ruqsadluhu waa inuu si dhakhso ah dib ugu soo celiyaa adeegga macmiil kasta oo laga hakiyay marka uu is-diiwaangaliyo.

Qodobka 14aad

Joojinta SIM-Card

- 1) Ruqsadle waxa uu joojin kara SIM-Card shaqaynaya haddii:
  - a. Macmiilku aanu adeegsan SIM-Card-ka muddo hal sano ah, marka:
    - i. Aanu lahayn adeegga lacag dirista (Mobile Money).
    - ii. Aanu ahayn adeegga wicitaanka ee furan (post paid).
  - b. Macmiilka codsada in laga joojiyo SIM-Card-ka.
  - c. La caddeeyo in macmiilku geeriyooday.
  - d. La caddeeyo in macmiilku ku galay fal-dambiyeed maxkamad horteed kaga caddaaday.

- e. Shirkaddu ay u soo gudbiso wasaaradda taas oo ay ku caddaynayso in diiwaangashadaha SIM-Card-ku soo gudbiyay macluumaad qaldan.
- 2) Haddii la joojiyo SIM-Card, ruqsadluhu waa inuu kaydiyaa macluumaadkii diiwaangalinta ee hore ula xidhiidhay.
- 3) Ruqsadluhu waa inuu saddexdii biloodba hal mar u soo gudbiyaa wasaaradda tirada SIM-Card ee laga joojiyay adeegyada.

Qodobka 15aad

Gudbinta Macluumaadka & Gelidda Goobaha Ruqsadlaha

1. Ruqsadluhu waa inuu wasaaradda u soo gudbiyaa tirakoobka diiwaangelinta SIM-Cardka macmiilka ee diiwaangashan saddexdii biloodba hal mar.
2. Wasaaraddu waxa ay go'aaminaysaa hannaanka la xidhiidha gudbinta macluumaadka, gelitaanka, kormeerka iyo hubinta qalabka loogu talo galay diiwaangalinta iyaga oo la socodsiinaysa ruqsadlaha si waafaqsan xeer-nidaamiyahan.
3. Wasaaraddu waxa ay masuul ka tahay ka shaqaysiinta qalabka loogu talo galay diiwaangelinta si waafaqsan xeer-nidaamiyahan.
4. Ruqsadlaha waxa ku waajiba in uu ku wacyi-geliyo oo uu hubiyo in shaqaalahoodu ay ilaaliyaan una hoggaansamaan nidaamka loogu talo-galay ammaanka xogta.

Qodobka 16aad

Ilaalinta Xogta

- 1) Ruqsadlaha waxa ku waajib ah in uu ilaaliyo, xafido isla markaana ku kaydiyo meel ammaan ah xogta macamiisha ee uu diiwaangeliyay.
- 2) Wasaaradda waxa ku waajib ah in ay ilaaliso, xafiddo isla markaana kaydiso xogta macamiisha diiwaangashan ee ay ka heshay ruqsadlayaasha.
- 3) Hawlwadeen kasta oo ka tirsan shaqaalaha wasaaradda iyo ruqsadlaha oo sifo aan sharci ahayn u bixiya ama u shaaciya xogta uu ku helay shaqada uu hayo ee diiwaangalinta macamiisha, waxaa uu mutaysanayaa ciqaabta ku xusan Xeerka Ciqaabta ee la xidhiidha faldambiyeedka bixinta sirta.
- 4) Xogta diiwaangalinta ee ku xusan qodobkan waxa lagu bixin karaa oo kaliya marka ay hay'ad garsoor oo awood u lihi ogolaato.

Qodobka 17aad

Hubinta Sugnaanshiyaha Xogta

1. Wasaaradda iyo ruqsadluhuba waa inay qaadaan tallaabooyinka lagama maarmaanka u ah sugnaanshiyaha iyo ilaalinta xogta la xidhiidha macaamiisha.
2. Ruqsadluhu waa inuu wasaaradda u gudbiyaa tallaabooyinka uu qaadayo ee la xidhiidha ilaalinta xogta macaamiisha lixdan maalmood gudahood marka xeernidaamiyahan ku soo baxo faafinta rasmiga ah.

CUTUBKA 4AAD

GABAGABO

Qodobka 18aad

Ganaaxa

1. Ruqsadlaha aan ku dhaqmin qodobada xeer-nidaamiyahan, waxa uu mutaysanayaa ganaax, qaab waafaqsan qodobka 71aad iyo 73aad ee xeerka boosaha iyo isgaadhsiinta xeer lr.50/2020.
2. Ruqsadlaha soo gudbiya macluumaad qaldan, waxa uu ku dhacay fal danbiyeed, waxaana la marinayaa xeer ciqaabedka u yaalla qaranka.

Qodobka 19aad

Kaabista iyo Wax-bedelka Xeer-nidaamiyahan

1. Xeer-nidaamiyahan waxa lagu samayn karaa wax-ka-beddel iyo kaabis wakhtiga loo baahdo.
2. Wasaaradda Isgaadhsiinta iyo Teknoolajiyadda ayaa leh awoodda wax-ka-beddelka iyo kaabista xeer-nidaamiyahan.

Qodobka 20aad

Dhaqangalka Xeer-nidaamiyahan:

Xeer- nidaamiyahan waxa uu si rasmi ah u dhaqan geleya isla maalinta uu saxeexo Wasiirka Wasaaradda Isgaadhsiinta iyo Teknoolajiyadda laguna soo saaro faafinta rasmiga ah.